

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อผู้วิจัย นางอาภรณ์ บุญภูมิ

หน่วยงาน โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) กองการศึกษาเทศบาลเมืองชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ปีที่พิมพ์ 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$ 2) ศึกษาความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) กองการศึกษาเทศบาลเมืองชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากซึ่งใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Unit of Analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก และแผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน แบบประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบวัดการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ t-test แบบ dependent และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “รูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็ออาร์ซี ซีอี (PRCCE Model)” มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สาระ ความรู้และสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และระบบสนับสนุน ซึ่งมี กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P) 2) ขั้นอ่าน (Reading : R) 3) ขั้นคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking : C) 4) ขั้นเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing : C) และ 5) ขั้นประเมินผล (Evaluation : E) และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.58/82.91 เมื่อ เทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด แบบหวมกหกไบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 ว่าให้สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาด้วยการเน้น ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่าง ต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เนื่อง ด้วยความสามารถของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์ต้นเหตุสำคัญ คือ การอ่านหนังสือน้อย ไม่มีนิสัยรัก

การอ่าน การศึกษาค้นคว้า ทำให้ศักยภาพด้านการคิดต่ำ การเขียนต่าง ๆ ก็ต่ำไปด้วย ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน (สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. 2551 : 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเกณฑ์การผ่านช่วงชั้น โดยกำหนดให้ทุกช่วงชั้นผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นยังกำหนดสมรรถนะของผู้เรียนไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งสมรรถนะที่สำคัญทั้ง 5 ประการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตลักษณะนี้เป็นองค์ประกอบหลักในการพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน ทั้งนี้เพราะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนและเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนโดยตรง แต่จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มีผู้เรียนบรรลุผลน้อยมาก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549 : 1) ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ 1) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีความคิดแบบองค์รวม ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างหลากหลายโดยคิดเชื่อมโยง คิดเปรียบเทียบ คิดแยกแยะ คิดทบทวนอย่างรอบคอบ มีเหตุผล ผสมผสานแนวคิดที่เป็นองค์ประกอบย่อย เป็นภาพรวมเพื่อสร้างผลงานหรือเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม 2) ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตัดสินใจได้ ได้แก่ สามารถคาดคะเนสถานการณ์ เพื่อกำหนดเป้าหมายและทางเลือก เพื่อตัดสินใจบนข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต 3) ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ ได้แก่ ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาได้ผลงานตามเป้าหมายโดยยึดหลักการคิดเชิงเหตุผลและความรู้สึกรับผิดชอบ และ 4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดีและมีจินตนาการ ได้แก่ ผู้เรียนสามารถรวบรวม ผสมผสาน เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมที่หลากหลายมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์ พัฒนาและริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม เป็นผู้มองโลกในแง่ดีเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 34 – 45) อย่างไรก็ตาม การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน มิได้กำหนดมาตรฐานไว้ในแต่ละช่วงชั้นและไม่ได้กำหนดเวลาในการพัฒนาความสามารถในการ

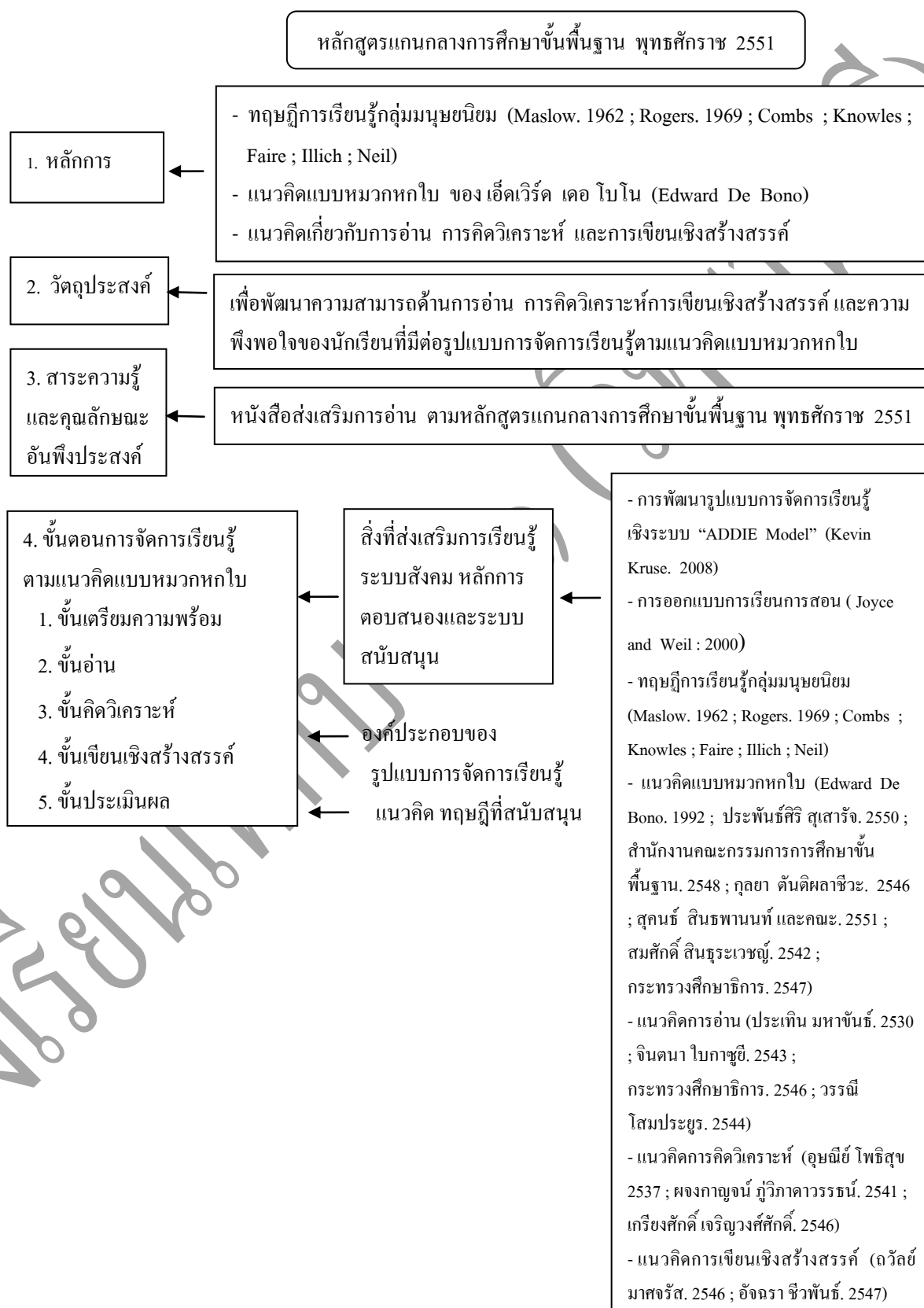
อ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน สถานศึกษาส่วนใหญ่จึงใช้เวลาของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาตามปกติ (ไตรรงค์ เจนการ. 2550 : 1)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ต่ำกว่าเป้าหมายที่กองการศึกษาตั้งไว้คือ ร้อยละ 75 และความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนมีพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ดี อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ส่งผลให้ไม่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ต่อเนื้อสาระในบทเรียน สถานการณ์ และเรื่องราวต่าง ๆ ได้ และไม่มีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่าน ขาดการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนครูผู้สอน พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในแต่ละวันยังมีภาระงานด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และรับผิดชอบโครงการต่าง ๆ นอกจากนี้ครูผู้สอนบางคนยังไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บางคนได้รับการอบรมแต่ไม่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติจริง เนื่องจากขาดสื่อและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ทำให้ครูผู้สอนบางคนไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ (Six Thinking Hats) น่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นอกจากนี้ยังสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลาย มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและระหว่างเพื่อนด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเป็นแนวทางให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบที่มีประสิทธิภาพสำหรับนำไปพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดทฤษฎี

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการคิดตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังสรุปเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

กรอบแนวคิดทฤษฎีในการการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$

2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สมมุติฐานการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนใน

สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 4 โรงเรียน รวม 6 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 158 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) กองการศึกษาเทศบาลเมืองชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากซึ่งใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Unit of Analysis)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณธรรมนำความรู้ จำนวน 12 เล่ม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้แก่ เล่มที่ 1 ฝันให้ไกลไปให้ถึง เล่มที่ 2 ออมไว้ไม่เดือดร้อน เล่มที่ 3 สามสถาบันหลักที่พิกใจ เล่มที่ 4 ภูมิใจความเป็นไทย เล่มที่ 5 ใฝ่เรียนใฝ่รู้ เล่มที่ 6 อินทรีกลับใจ เล่มที่ 7 ทำดีมีคุณหนุนนำไป เล่มที่ 8 ชีวิตที่พอเพียง เล่มที่ 9 จิตสาธารณะ เล่มที่ 10 ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของคนดี เล่มที่ 11 ใจสามัคคี และเล่มที่ 12 ให้อภัยใจเป็นสุข

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 2 การอ่าน ขั้นที่ 3 การคิดวิเคราะห์ ขั้นที่ 4 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และขั้นที่ 5 การประเมินผล

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.2 ความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ และแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือ ได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.67 หมายความว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน แบบประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบวัดการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดความพึงพอใจ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 แบบประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.96 แบบทดสอบหลังเรียน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไปทุกข้อ ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.38 ถึง 0.76 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.24 ถึง 0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.63 แบบทดสอบวัดการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไปทุกข้อ ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.33 ถึง 0.81 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.24 ถึง 0.67 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 และแบบวัดความพึงพอใจ ได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45 ถึง 0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) เป็นการการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development : D and D) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : I) และ ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) เป็นการ

ประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Evaluation : E) โดยพัฒนาขึ้นตามหลักการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของ จอยซ์ และเวลด์ (Joyce and Weil, 2000 : 9) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน และข้อมูลความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ การออกแบบระบบการเรียนการสอน แนวคิดแบบหวมกหกไบ และแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development : D and D) เป็นขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ และกลวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลสภาพปัจจุบันที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รวมถึงการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Implementation : I) เป็นขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) กองการศึกษาเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) เป็นการประเมินผลและปรับปรุง (Evaluation : E) เป็นขั้นการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนา การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนา การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เตรียมเอกสาร เนื้อหา สื่อ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้

3. นำแบบทดสอบวัดการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไป ทดสอบก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 แผน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) จำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง โดยใช้เวลาในการสอนจำนวน 6 สัปดาห์ ๆ ละ 4 ชั่วโมง รวมเป็น 24 ชั่วโมง โดยไม่นับ นับรวมวันที่ทดสอบก่อนและหลังเรียน ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ประเมินพฤติกรรมการ เรียนของนักเรียนทุกคนด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อสิ้นสุดการ จัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้นักเรียนทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ของแต่ละหน่วยจำนวน 8 ข้อ

5. หลังจากการทดลองสิ้นสุด ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปทดสอบหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ หวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

6. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรสัดส่วนระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test dependent)
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และผลการทดสอบหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกไก เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิด

วิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีชื่อว่า “รูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็อาร์ซีซีอี (PRCCE Model)” มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P) 2) ขั้นอ่าน (Reading : R) 3) ขั้นคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking : C) 4) ขั้นเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing : C) และ 5) ขั้นประเมินผล (Evaluation : E) สาระความรู้และสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และระบบสนับสนุน ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.58/82.91 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการศึกษาความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 23.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.67 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 33.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.08 เมื่อทดสอบสถิติ t พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

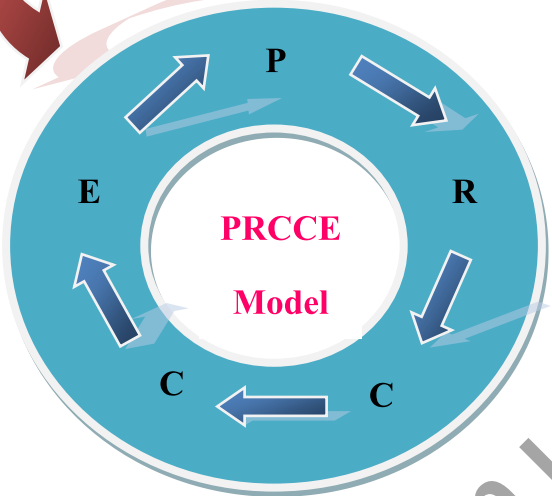
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และด้านเอกสารประกอบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

รูปแบบจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 “รูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็อาร์ซีซีอี (PRCCE Model)” มีองค์ประกอบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ปรากฏดังแผนภาพที่ 1

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หลักการ
วัตถุประสงค์

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- กระบวนการจัดการเรียนรู้**
1. **ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P)** เป็นขั้นที่เตรียมความพร้อมของผู้เรียน เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนและเชื่อมโยงความรู้
 2. **ขั้นอ่าน (Reading : R)** เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน โดยการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณธรรมนำความรู้ และเขียนสรุปใจความสำคัญเป็นแผนภาพความคิด
 3. **ขั้นคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking : C)** เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ ของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน
 4. **ขั้นเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing : C)** เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้จินตนาการและประสบการณ์เชื่อมโยงความคิด
 5. **ขั้นประเมินผล (Evaluation : E)** เป็นขั้นที่ผู้เรียนประเมินผลงานของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน ตามเกณฑ์การประเมิน และคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน และทดสอบหลังเรียน

- ระบบสังคม**
1. การเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม
 2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

- ระบบสนับสนุน**
1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน
 2. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้
 3. ยืดหยุ่นระยะเวลาในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

- หลักการตอบสนอง**
1. กระตุ้นและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทุกขั้นตอน
 2. ให้นักเรียนรับผิดชอบและร่วมมือกันเรียนรู้อย่างจริงจัง โดยดูแลให้ทุกคนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
 3. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระความรู้

เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

1. เนื้อหาจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณธรรมนำความรู้
2. ความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- สิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้**
1. กระบวนการกลุ่ม
 2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหวมกหกโบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง จาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวดหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดแบบหมวดหกใบ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ หมวดหกใบ ให้ครูผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็อร์ซีซีอี (PRCCE Model) มี ลักษณะการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มละความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ ในอัตราส่วน 2 : 2 : 2 ดังนั้นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนควรชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม ทุกคน สร้างความตระหนักในการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถต่ำหรือปานกลางกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความมั่นใจในการ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะความสามารถด้านการคิด ความสามารถในการ สื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต อันจะนำไปสู่การ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วิทยานารี) มีความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการ พัฒนาในเรื่องของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และความกระตือรือร้นต่อการเรียนตลอดกระบวนการจัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการ จัดการเรียนรู้พ็อร์ซีซีอี (PRCCE Model) สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การคิด วิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ ดังนั้นครูผู้สอนที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็อร์ซีซีอี (PRCCE Model) ไปใช้ควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจและ ดำเนินการตามขั้นตอน นอกจากนี้ครูผู้สอนควรมีความรู้เรื่องการคิดตามแนวคิดแบบหมวดหกใบ

เป็นอย่างดี จึงจะชี้แจงและอธิบายการคิดตามสี่ของหมวกทั้งหกไปได้ กรณีที่สถานศึกษาจะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็ออาร์ซีซีอี (PRCCE Model) ไปใช้ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความสนใจ เพื่อสร้างความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ของรูปแบบได้ถูกต้องและตรงกัน การนำไปใช้จึงจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3. จากผลการวิจัย พบว่า การประเมินผลงานด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลางและต่ำผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาผลการประเมินพบว่า ผลงานดังกล่าวมีแนวคิดในการเขียนไม่แปลกใหม่ เขียนลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง และมีจุดสกปรก ดังนั้นเมื่อครูผู้สอนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้พ็ออาร์ซีซีอี (PRCCE Model) ไปใช้ ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ฟังคิดหลาย ๆ ด้านตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดแตกฉานคิดวิเคราะห์ คิดเป็นระบบ และคิดสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่ผลงานการเขียนที่มีแนวคิดในการเขียนแปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบใคร นอกจากนั้นควรฝึกฝนเรื่องการเขียนลำดับความคิดให้มีความต่อเนื่อง และควรปลูกฝังเรื่องความสะอาดด้วย ดังนั้นในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องเพิ่มระยะเวลาในการพัฒนาให้มากขึ้นและต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่น เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดแก้ปัญหา
2. ควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการนำเทคนิคอื่น ๆ มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น
3. ควรมีการติดตามผลหลังเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว โดยติดตามผลทุก 3 เดือน หรือ 6 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
4. ควรประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่น เช่น แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อยืนยันว่าการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้พัฒนาขึ้นเฉพาะในห้องทดลองเท่านั้น แต่ยังมีชีวิตประจำวันในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- _____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- _____. **รายงานการสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ (ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร : อาชนัน พรินดี้ง จำกัด, 2547.
- ทิสนา แคมมณี. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. **การพัฒนาการคิด.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิค พรินดี้ง, 2551.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. **พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, 2551.
- Edward De Bono. **Six Thinking Hats for Schools.** London : Healer Brownlow Education, 1992.
- _____. **Six Thinking Hats.** Great Britain : Penguin Books, 2000.
- Juyce , Bruce, and Weil , Marsha. **Model of Teaching.** 6 th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon, 2000.
- Kevin Kruse. **Introduction to Introductory Design and the ADDIE Model** [Online]. Accessed 30 December 2008. Available from http://www.e-learningguru.com/articles/art2_1.html.